

Sygn. akt VIII U 1551/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Dorota Stańczyk

Protokolant p.o. protokolanta sądowego Małgorzata Stec

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2016 roku w Lublinie

sprawy D. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania D. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 3 lipca 2014 roku nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że D. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 30 września 2014 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz D. G. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII U 1551/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 lipca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że D. G., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 1 kwietnia 2014r. W uzasadnieniu podniesiono, iż okoliczności sprawy wskazują iż założenie działalności miało na celu uzyskanie świadczeń w ubezpieczenia społecznego od wyższej podstawy zadeklarowanej z tytułu rozpoczętej działalności . Dowodzi tego zawarcie umowy o świadczenie usług ze (...), mimo wcześniejszego, do dnia 31 marca 2014roku zatrudnienia w tej szkole na podstawie umowy zlecenia. Ponadto przychód z przedłożonych umów o dzieło jest przychodem z działalności wykonywanej osobiście, a nie przychodem z działalności gospodarczej (decyzja k. 34-36 a.u.).

W odwołaniu od tej decyzji D. G. zakwestionowała jej trafność, domagając się jej uchylecia. Podniosła, że założenie działalności gospodarczej od dnia 1 kwietnia 2014 roku było niezbędne do dalszego wykonywania umów, które zawarła jako osoba fizyczna oraz było warunkiem koniecznym do profesjonalnego działania na rynku usług w zakresie tłumaczeń na rzecz podmiotów gospodarczych , które oczekują od swoich kontrahentów możliwości rozliczenia usług

na podstawie faktur VAT oraz umożliwiła jej występowanie w przetargach organizowanych przez instytucje państwowe i samorządowe. Wygranie przetargu wiązało się ze znacznym wzrostem osiąganych dochodów (odwołanie k. 2-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 6-7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje

Wnioskodawczyni D. G. ma wykształcenie wyższe, ukończyła filologię rosyjską. Pracowała jako lektor języka rosyjskiego i tłumacz na podstawie umów o dzieło. Jako osoba fizyczna zawarła trzy umowy: ze Szkołą (...) w L. na okres od dnia 1 lutego 2012 roku do 30 stycznia 2014 roku, ze spółką (...) od 19 listopada 2013 r. do 30 czerwca 2014 r., i z N. E. S. od 25 listopada 2013 r. do 31 maja 2014 r. Wynagrodzenie otrzymywała na podstawie rachunków wystawionych przez firmy i na podstawie ilości godzin, które zrealizowała w miesiącu. Na podstawie umowy ze(...) C. prowadziła lekcje indywidualne z dojazdem do ucznia. Uczyła, w ramach tej umowy, języka rosyjskiego K. K.. W związku z wygraniem przez(...) N. E. S. przetargu na prowadzenie kursu z języka rosyjskiego w Wyższej Szkole (...) w D., prowadziła w tej szkole kursy języka rosyjskiego. Wynagrodzenie wynosiło 25 zł brutto za godzinę. Za miesiąc marzec wnioskodawczyni przedstawiła rachunek w wysokości 1600 zł. brutto. Na podstawie umowy o dzieło z spółką (...) prowadziła szkolenie w (...) firmie z biznesowego języka rosyjskiego.

Na podstawie umowy zlecenia ze Szkołą (...) w L. na okres od lipca 2013 roku do września 2013 roku w miesiącach lipiec i sierpień 2013 roku, prowadziła intensywny kurs wakacyjny języka rosyjskiego na poziomie A-2 zaś września 2013 roku kurs podstawowy. Potem zawarto kolejną umowę od listopada 2013r. do czerwca 2014r., umowa ta została z końcem marca rozwiązana, na prośbę wnioskodawczyni. Następnie wnioskodawczyni, już jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, zawarła kolejną umowę zlecenia ze Szkołą (...) na okres od 1 kwietnia 2014r. do 30 czerwca 2014 roku. W jej ramach prowadziła kurs dla dwóch grup 10- osobowych, zajęcia trwały po 60 minut.

Z uwagi na możliwość stawiania do przetargów, zdobycia większej ilości klientów z uwagi na większy popyt na rynku na usługi osób prowadzących działalność gospodarczą i wystawiających faktury VAT oraz namowy K. N., prowadzącego działalność w takiej formie, D. G. podjęła decyzje o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP. Działalność zarejestrowaną jako nauka języków obcych podjęła w dniu 1 kwietnia 2014 roku (zeznania wnioskodawczyni k.14v-15,71v, 117v a.s, zeznania świadka K. M. k. 45v a.s., zeznania świadka K. G. k. 46v-47 a.s , zeznania świadka K. N. k. 48-48v a.s., umowy o dzieło k. 6-7, , 8-9, 10 akt ZUS, wpis do (...) k. 17 akt ZUS, rachunki k. 19, 51 a.s., zeznania PIT k. 19 a.s.).

Po zarejestrowaniu działalności gospodarczej nadal współpracowała ze spółką (...) oraz Szkołą (...) jako osoba prowadząca działalność gospodarczą. Po 1 kwietnia 2014r. nadal nauczał osoby prywatne języka rosyjskiego-, P. K., A. M., K. K. i wystawiała im faktury jako firma. W ramach kolejnej umowy zawartej ze Szkołą P. od 1 kwietnia 2014 roku do 10 czerwca 2014 roku prowadziła zajęcia z języka rosyjskiego wystawiając co miesiąc, po przeprowadzeniu zajęć faktury. Zawarła z firmą (...) od 29 sierpnia 2014 r. do 31 marca 2015 r. umowę o nauczanie i tłumaczenia ustne i pisemne z języka rosyjskiego na polski i z polskiego na rosyjski. Poinformowała, wysyłając email firmę (...), że od dnia 1 kwietnia 2014 r. prowadzi własną działalność gospodarczą i od tego momentu zmienia się forma rozliczeń i jako prowadząca działalność gospodarczą będzie wystawiać faktury. O fakcie tym poinformowała również firmę (...), z którą po 30 stycznia 2013 roku nie zawierała pisemnej umowy ale dalej z nią współpracowała w zakresie nauczania języka rosyjskiego oraz firmę (...). Po 1 kwietnia 2014 r. forma prowadzonych zajęć nie zmieniła się. Pod koniec marca 2014 roku wnioskodawczyni dowiedziała się o przetargu dla Województwa (...). W dniu 4 kwietnia 2014 roku zgłosiła, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą swoje uczestnictwo ale z uwagi na zapotrzebowanie na czterech tłumaczy w ramach jednej firmy, w konsekwencji jako tłumacza zwykłego zgłosiła ją firma (...). (...) nie wygrała przetargu. Wnioskodawczyni jako przedsiębiorca otrzymała zlecenia od spółki (...) na trzy tłumaczenia. Prowadziła kurs nauczania języka biznesowego w firmie (...). Decyzja o podjęciu działalności gospodarczej była spowodowana głównie względami finansowymi. Sama ustalając stawki za nauczanie i tłumaczenia, miała możliwość negocjowania i uzyskania wyższego wynagrodzenia niż w przypadku posługiwania się pośrednikiem - firmą z którą zawierała umowę

jako osoba fizyczna. Możliwość wystawiania faktur dawała również kontrolę w jakim czasie firmy dokonują przelewu. Dokonując zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych jako podstawę wymiaru wnioskodawczyni podała kwotę 8000 zł, kierując się wysokością osiąganych dochodów oraz licząc na ich wzrost w związku z uczestnictwem w przetargach (zeznania wnioskodawczyni k. 15-15v, 71v-72 a.s., zeznania świadka K. M. k. 46 a.s., zeznania K. K., k.47 i v., wiadomości email k. 19 a.s., rachunek z 10 kwietnia 2014 roku k. 51 a.s., umowa k. 49-51 a.s., faktury k. 11, 25-32 akt ZUS, k.52-57 a.s. , podatkowa księga przychodów i rozchodów k. 12-13, 21-22,23-24 akt ZUS bilans firmy k. 14-15, 18-20 akt ZUS)

W dniu 15 czerwca 2014 roku wnioskodawczyni urodziła dziecko. Złożone w dniu 23 września 2014 roku zgłoszenie zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej z dniem 1 października 2014 roku, zostało przez nią anulowane w dniu 30 września 2014 roku. Z dniem 1 października 2014 roku podjęła zatrudnienie w (...) na(...)w Zakładzie (...) w Instytucie (...) na podstawie umowy o pracę. Pracodawca odprowadza składki na ubezpieczenie społeczne. Z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej odprowadza składki na ubezpieczenie zdrowotne. Wnioskodawczyni wystawiała faktury za usługi tłumaczenia bezpośrednio dla firmy (...). W grudniu 2014 roku wnioskodawczyni wygrała przetarg w (...) w D. na prowadzenie kursu nauczania języka rosyjskiego. Kwota ustalonego wynagrodzenia była dwukrotnie wyższa od otrzymywanego wcześniej, które otrzymywała wykonując analogiczne czynności jako osoba fizyczna. W roku 2014 roku osiągnęła łączny przychód w wysokości 20.331 zł w tym przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej w kwocie 5.911 zł. Jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nadal współpracuje ze szkołą (...). W ramach prowadzonej działalności gospodarczej zyskała na rynku renomę. Współpracuje z firmą (...), tłumaczy katalog dla firmy (...), wykonuje tłumaczenia dla firmy (...) (zeznania wnioskodawczyni k. 92v, 118 a.s. , umowa z 4 grudnia 2014 roku, faktury VAT k. 51 a.s., deklaracja z (...)w L. k. 77-78 a.s., pismo ZUS k. 100 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sądowych oraz aktach organu rentowego oraz na podstawie zeznań wnioskodawczyni i świadków.

Sąd w pełni obdarzył wiarą dowody z dokumentów nie powziąwszy wątpliwości co do ich formy i treści oraz wobec braku kwestionowania ich przez strony postępowania.

Sąd obdarzył również wiarą zeznania wnioskodawczyni odnośnie okoliczności podjęcia przez nią działalności gospodarczej, podejmowanych przez nią czynności w ramach tejże działalności, sposobu ich wykonywania, miejsca, czasu oraz uzyskanych z tego tytułu przychodów. Zeznania skarżącej były w tym zakresie jasne, spójne, logiczne i nie budziły wątpliwości nadto zostały w pełni potwierdzone zeznaniami złożonymi przez świadków oraz dowodami z dokumentów: rachunków , faktur VAT, zaświadczeń z Urzędu Skarbowego i ZUS i umów.

Zeznania świadków były spójne, logiczne, wyczerpujące i pozbawione sprzeczności. Wszystkie przesłuchana osoby były osobami obcymi dla odwołującej się. W złożonych zeznaniach potwierdzili prowadzenie przez skarżącą działalności gospodarczej zgodnie z dokonanym wpisem od dnia 1 kwietnia 2014 roku oraz wskazali jakie były powody decyzji D. G. rozpoczęcia prowadzenia tej działalności.

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 1442), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalno-rentowym podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Przepis art. 8 ust. 6 pkt 1 przewiduje, iż za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na

podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej – art. 13 pkt 4. Zaś z art. 11 ust. 2 wynika, iż dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10.

Wskazać należy, iż obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, co oznacza, iż aktualnie osoby faktycznie nieprowadzące takiej działalności nie podlegają ubezpieczeniu, nawet jeśli dokonały wpisu do ewidencji i odpowiednio osoby, które nie zgłosiły tej działalności w organie ewidencyjnym, ale ją prowadzą, objęte są obowiązkiem ubezpieczenia.

Utrwalone jest również stanowisko Sądu Najwyższego w kwestii faktycznego prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, mianowicie iż o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia z tytułu tej działalności decyduje faktyczne jej prowadzenie. Oznacza to, że wszelkie kwestie związane z formalnym wpisem do ewidencji, zarejestrowaniem lub wyrejestrowaniem działalności mają tak naprawdę znaczenie wyłącznie w sferze postępowania dowodowego – same w sobie nie przesądzają o podleganiu ubezpieczeniom. Przypomnieć należy, iż wpis do ewidencji działalności gospodarczej ma charakter jedynie deklaratoryjny i nie tworzy nowego stanu prawnego, a jedynie domniemanie faktycznego podjęcia i prowadzenia działalności w okresie objętym wpisem.

W przedmiotowym postępowaniu, wbrew twierdzeniom organu rentowego, zostało jednak udowodnione, iż D. G., przed zgłoszeniem roszczenia o wypłatę zasiłku macierzyńskiego i urodzeniem dziecka prowadziła działalność gospodarczą w zakresie nauki języków obcych i tłumaczeń w sposób zorganizowany i ciągły. Dzięki wcześniej zawieranim umowom i renomie miała wielu klientów. Ich liczba wzrosła po zarejestrowaniu działalności gospodarczej, co wiązało się z korzystniejszą dla nich formą rozliczeń podatkowych. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika również bezspornie, że działalność prowadzona przez odwołującą się była ceniona na rynku. Fakt, że była wówczas z końcowym okresie ciąży, a następnie urodziła dziecko, a zwłaszcza sama okoliczność zmiany formy świadczenia usług w zakresie nauki języka i tłumaczeń w czasie ciąży, nie może przesądzać, iż celem zgłoszenia działalności było jedynie zapewnienie świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Każdy bowiem uczestnik systemu ubezpieczeń społecznych ma do tych świadczeń pełne prawo, a także ma prawo podjęcia niesprzecznych z prawem i zasadami współżycia społecznego aktywności zawodowych, które mu takie świadczenia zapewnią. Nie można także zakładać, iż kobieta w ciąży nie powinna podejmować prowadzenia działalności gospodarczej, co pośrednio wynikałoby z argumentacji organu rentowego, gdyż takie stanowisko powadziłoby do dyskryminacji kobiet w ciąży. Wnioskodawczyni miała zatem pełne prawo podjęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej w każdej chwili. W przedmiotowym postępowaniu udowodniła zaś w sposób niebudzący wątpliwości, iż działalność tę faktycznie prowadziła i opłacała stosowe składki ubezpieczeniowe. Tym samym decyzja organu rentowego o wyłączeniu jej z ubezpieczeń jest błędna i jako taka nie może się ostać.

Orzeczenie o kosztach procesu zapadło na mocy art. 98 kpc w zw. z art. 99 kpc i § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.).

Z tych wszystkich względów i na mocy powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.